

[J. P. Nielsen.]

havde ladet Barnet gaa ind i Mellemskolen, og efter at hun havde gaaet der i to Aar, havde hun naturligvis ingen Afslutning faaet paa sin Undervisning. Hvis man ikke vilde have, at Barnet skolemæssigt set skulde have en Afslutning paa sin Uddannelse i Mellemskolen, saa skulde man have sagt til den Gang, der blev stillet Krav om at faa hende ind i Mellemskolen, og naar man ikke gjorde det, saa var det efter min Mening Ministeriets Pligt at sige til dem dernede, at nu havde de værsgod at sørge for, at Barnet kunde gaa dér de to næste Aar indtil Mellemskoleeksamen, saa hun kunde faa en Afslutning, for ellers var de to Aar tabt for Barnet, og hun havde kun faaet en brudstykkeagtig Uddannelse. Jeg synes, man kan kritisere, at man tager saa underligt paa det fra Administrationens Side; det er den Slags Tilfælde — de kan være smaa — der er i Stand til at sætte Sindene stærkt i Bevægelse og skabe det Indtryk, at der begaaes Uret mod Mindretallet dernede, og den Slags Ting vil vi gerne være fri for.

Med Hensyn til det foreliggende Forslag vil jeg gerne, da der har været saa megen Tale om den private Skole, sige, at jeg er ikke Tilhænger af Privatskolen. Jeg staar endnu paa det Standpunkt, som jeg stod paa for adskillige Aar siden, da vi drøftede Skoleforholdene Syd for Grænsen og den Agitation, der foregik dernede fra dansk Side, hvor man søgte at føre Børn med tysk Modersmaal ind i dansksprogede Skoler. Jeg staar paa det Standpunkt, som min Partifælle og gode Ven, den preussiske Statsminister Otto Braun, stod paa den Gang, at det at give et Barn Undervisning paa et Sprog, som ikke er dets Modersmaal, er en Forkvakling af Barnets Sjæl. Og jeg vil sige, at naar saadanne Ting forekommer nu Nord for Grænsen, saa vil jeg ogsaa kritisere det. En af Skolekonsulenterne dernede har meddelt, at i en tysk Privatskole, der i Sommer en Gang rummede 16 Børn — de var lige blevet indskrevet og var altsaa i den skolepligtige Alder — hvoraf de 13 var fra Hjem med dansk Sprog og ikke forstod et Ord Tysk, da de kom i Skolen, var det blevet Læreren paalagt, at han skulde begynde Undervisningen med tysk Under-

visningsprog med det samme. Jeg sagde den Gang, da det blev mig fortalt: Ja, naar man endda vilde begynde med at lære Børnene Tysk, saa var der da et forsonende Element. Jeg staar paa det Standpunkt, at hvis ikke Modersmaalet er det grundlæggende for ens Nationalitet, ens nationale Opfattelse, ens nationale Kultur, saa er vi ganske ude at svømme. Det var mit Standpunkt den Gang, og det er det den Dag i Dag, at i det store og hele maa man holde paa, at det er gennem Modersmaalet, man tilegner sig et Lands Kultur, gennem Litteraturen o. s. v., og alt det andet, man har opfundet om, at under det fremmede Sprog slumrer den hengemte Nationalitet o. s. v., betragter jeg som værende lagt til Rette, for at man kan have et videre Felt at agitere paa. Det er ikke noget, det tyske Mindretal eller det ærede Medlem Hr. Schmidt har opfundet, det er en Opfindelse, der desværre er gjort af det danske Mindretal Syd for Grænsen, og som vi nu faar tilbage igen over Grænsen. Ikke desto mindre bekender jeg mig til den gammeldags Opfattelse, og ud fra dette Synspunkt ser jeg paa hele dette Spørgsmaal om Oprettelse af Privatskoler. Jeg mener, at det eneste sikre er, at det er Staten, der ordner Skoleforholdene, naturligvis paa en liberal og vid Maade, saaledes at alle er berettigede til at faa Undervisning i det, de erklærer for at være deres Modersmaal, dog saaledes, at de Børn, der kommer i disse Skoler, i alt Fald skal have Begreb om det Sprog, de skal oplæres i.

Det ærede Medlem Hr. Holger Andersen sluttede sig til Tanken om Privatskolerne, og det forstaar jeg meget godt. Der ligger jo sikkert baade bagved Svenssons Artikler og det ærede Medlems Standpunkt dette, at derved faar man i Virkeligheden lagt en større Byrde, end i hvert Tilfælde det ærede Medlem Hr. Schmidt mener, over paa det tyske Mindretal. Det er givet, at den Ordning, der nu kommer for det danske Mindretal i Flensborg, i hvert Tilfælde bliver en større Byrde for det danske Mindretal, og det er lige saa sikkert, at hvis det tyske Mindretal udelukkende skal have private Skoler, saa vil der medgaa større Summer dertil fra Mindretallets Side, end naar det er Skoler, der drives for offentlige Midler.

Den ærede Forslagsstiller Hr. Schmidts